

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Kfv.V.35.128/2024/12.
A tanács tagjai: Dr. Darák Péter tanácselnök
Dr. Demjén Péter előadó bíró
Dr. Márton Gizella bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
Dr. Stefancsik Márta bíró
A felperes: felperes
(cím1)
A felperes képviselője: Dr. Elek Zsolt ügyvéd
(cím2)
Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága
(cím3)
Az alperes képviselője: Dr. Vönöczky Katalin kamarai jogtanácsos
A per tárgya: adóügy
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Győri Törvényszék 1.K.701.453/2023/19. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 1.K.701.453/2023/19. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati illetéket az esedékesség napjáig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal „Bíróági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” elnevezésű eljárási illeték beszédési számlájára.

A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Győr-Moson-Sopron Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) a felperesnél 2016-2020 évekre vonatkozóan személyi jövedelemadó adónemben, a 2016-2018 évekre vonatkozóan egészségügyi hozzájárulás adónemben, valamint a 2019-2020 évekre vonatkozóan szociális hozzájárulási adó adónemben adóellenőrzést folytatott.

[2] A NAV Nyugat-dunántúli Bünyügyi Igazgatósága Kiemelt Ügyek Vizsgáló Osztálya (a továbbiakban: nyomozóhatóság) a 2021. augusztus 12-én kelt megkeresésben tájékoztatta az adóhatóságot, hogy nyomozást folytatnak a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 379. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő gazdaság büntettének megalapozott gyanúja miatt név1 és társai ellen. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy egy győri lakosokból álló személyi kör 2017 szeptemberétől 2018 márciusáig egy olyan összehangoltan működő bűnözői csoportot hozott létre, melynek célja az volt, hogy adózatlan jövedéki terméket az Egyesült Királyságba szállítson és értékesítsen. Ehhez a csoporthoz csatlakozott felperes.

[3] Az elsőfokú adóhatóság a nyomozóhatóság megkeresése alapján a 465/2017. (XII. 28.) Kormányrendelet (továbbiakban: Adóig. vhr.) 87. § (1) bekezdésére figyelemmel megállapította, hogy az adózó esetében aránytalanul nagy vagyongyarapodás történt, a személyi jövedelemadó ellenőrzéséhez kapcsolódó becslés elvégzése szükséges.

[4] Az adóellenőrzés során az elsőfokú adóhatóság feltárta az adózó vizsgált időszakban készpénzben felmerült kiadásainak és megszerzett bevételeinek összegét, melyről kronologikus pénzforgalmi mérleget állított össze. Megállapította, hogy az Air. 109. § (1) bekezdése, illetve az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése alapján a becslés feltételei fennállnak, mivel az adózó kiadásai meghaladták az elért jövedelmét, vagyongyarapodása vagy életvitelére fordított kiadásai nincsenek arányban a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső megszerzett jövedelmének együttes összegével, melynek következtében az ellenőrzés becsléssel állapította meg adózó tényleges adóalapját. A lefolytatott eljárás eredményeként az elsőfokú adóhatóság a felperesnél 2016. évre 166.382.720 forint, a 2017. évre 31.249.554 forint, a 2018. évre 40.754.379 forint, a 2019. évre 37.886.454 forint, a 2020. évre 4.862.539 forint fedezethiányt mutatott ki.

[5] A szám iktatószámú elsőfokú határozatában, ezért személyi jövedelemadó adónemben, százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemben és szociális hozzájárulási adó adónemben összesen 87.535.119 forint adókülönbötet állapított meg az adózó terhére az

adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 7. § 4. pontja alapján. Megállapította, hogy a forráshiány összege a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja. tv.) 4. § (1) bekezdése, valamint 28. § (1) bekezdése alapján egyéb jövedelemnek minősül, mely után az Szja. Tv. 8. § és 31. §-a alapján személyi jövedelemadó adónemben, a 2018. december 31-ig hatályos egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Eho tv.) 2. §-a és 3. § (1) bekezdése alapján egészségügyi hozzájárulás adónemben, míg a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szcho tv.) 1. § (1) bekezdése és 2. § (1) bekezdése alapján szociális hozzájárulási adó adónemben megállapította az adókülönbséget a felperes terhére. Az adóbírság mértékét az Art. 215. § (4) bekezdése és 219. § (3) bekezdése alapján 200%-os mértékben állapította meg arra tekintettel, hogy az adóhiány bevétel eltitkolásával összefüggésben keletkezett.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a számla iktatószámú határozatával az elsőfokú adóhatóság határozatát helybenhagyta. Indokolásában kifejtette, hogy a becslés két feltétele, vagyis a bűncselekmény elkövetésének az adózóval szemben fennálló megalapozott gyanúja, illetve az adózó bevételeinek és kiadásainak aránytalansága és ebből következően a becslés jogalapja fennállt a jelen ügyben, ezért megalapozottan folytatta le a becslési eljárást az adózóval szemben az elsőfokú adóhatóság. Az új eljárásra utasító másodfokú határozatban ugyanis rögzítésre került, hogy a felperes esetében nem vitatott tény, hogy ellene a nyomozóhatóság orgazdaság bűntettének megalapozott gyanúja miatt folytat eljárást és mivel a Btk. 379. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő orgazdaság büntette a Btk. XXXVI. fejezetében található, a becslés Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésében szabályozott első feltétele fennáll. Az általa feltárt bevételek és kiadások összevetése alapján a kiadások és bevételek aránytalanságát szintén helytállóan állapította meg az elsőfokú adóhatóság. Rögzítette, hogy a jogorvoslati eljárás során megállapítható volt, hogy az elsőfokú adóhatóság az új eljárás során az új eljárásra utasító másodfokú határozatban foglalt iránymutatás, illetve vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartásával járt el, a tényállás-tisztázási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett, az általa alkalmazott becslési módszer alkalmas volt a valós adóalap valószínűsítésére.

A kereset és a védírat

[7] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására történő kötelezését kérte akként, hogy az alperes az Air. általános szabályai szerint folytassa le a megismételt eljárást, másodlagosan az alperes határozatának a megváltoztatását, az adóhiány megállapításának a mellőzését kérte. Keresetének indokolásában utalt arra, hogy az eljárás lefolytatására az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése alapján került sor, ugyanakkor a nyomozóhatóság megkeresésekor és a megbízólevél kiadásakor az orgazdaság bűncselekménye nem szerepelt az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése által hivatkozott Btk. fejezetekben, mivel azt csak 2020. december 31-ig rendelte büntetni a Btk. Ezért az adóhatósági eljárás megindításakor az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének a hatálya nem terjedt ki az orgazdaság bűncselekményére, ezért az Adóig. vhr. 87. §-a alapján nem folytathatta volna le az eljárást az adóhatóság, ezzel ugyanis elzárta a felperest az érdemi védekezés, a magánokirattal és tanúvallomással történő bizonyítás lehetőségétől. Hivatkozott e körben az Alkotmánybíróság 4/3266-19/2021. iktatószámú határozatára. Kifejtette, hogy a felperes feltételezett eltitkolt jövedelméről az elsőfokú adóhatóság nem állapította meg, hogy miből származik. A tényállás tisztázása és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme körében hivatkozott a Kúria, valamint az EUB vonatkozó gyakorlatára, az Alaptörvény rendelkezéseire. Kifogásolta, hogy az adóhatóság

nem tájékoztatta a felperest arról a jegyzőkönyv kiadása előtt, hogy a jövedelemmegosztás szabályait alkalmazza, ezért arra bizonyítási indítványokat sem volt lehetősége tenni. Utalt arra, hogy az adóhatóság eljárása a kétszeres értékelés tilalmának elvébe ütközik különös tekintettel a folyamatban lévő büntetőeljárásra és arra, hogy az adóbírság és a késedelmi pótlék szankció jellegű jogkövetkezménynek minősül.

[8] Az alperes a védiratában – határozati indokait fenntartva – a kereset elutasítását kérte. Leszögezte, hogy felperes ellen a büntetőeljárás 2021. január 1-je előtt indult, az akkor hatályos Btk. büntetni rendelte az orgazdaság bűncselekményét. Az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése szerinti szabályok alkalmazásánál a bűncselekmény megalapozott gyanúja a feltétel és a gyanúsításkor hatályos Btk. XXXVI. fejezete tartalmazta ezt a bűncselekményt. 2021. január 1-jével pedig az orgazdaság beolvasztásra került a pénzmosás bűncselekményébe, ami a Btk. XL. fejezetébe tartozik, amelyre ugyancsak visszautal az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése. Előadta, hogy a ne bis in idem elvének érvényesülése nem zárja ki a büntetőeljárás és az adóigazgatási eljárás párhuzamos lefolytatását. Az adóhatóság az utólagos adómegállapítás során nem kötelezheti az adózót annak az adókülönbözetnek a megfizetésére, amely összegre a büntetőbírószak vagyonekőbzást rendelt el. Az érintett személy terhére az adókülönbözet megállapításra kerül, de az, mint befizetendő tétel nem jelenik meg a számlán.

Az elsőfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének értelmezése során az Alaptörvény 28. cikke szerinti jogértelmezési elvet kellett alkalmazni. A jogalkotó pedig az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésével a Btk. felsorolt fejezeteiben szereplő bűncselekményekből származó vagyon esetén teszi lehetővé a személyi jövedelemadó ellenőrzéséhez kapcsolódó becslési eljárás speciális szabályainak az alkalmazását. A jogalkotói cél, hogy az ott meghatározott típusú bűncselekményből származó vagyon esetén lehetőség legyen a becslés speciális szabályok szerinti lefolytatására. A rendelkezés helyes értelmezése szerint a gyanú fennálltakor kell, hogy a bűncselekmény az adott Btk. fejezetben szerepeljen. Kiemelte, hogy a jogalkotó mind a pénzmosás, mind pedig a vagyon elleni bűncselekmények esetén lehetővé teszi a speciális szabályok alkalmazását. Az orgazdaság bűncselekmény ugyan 2020. december 31. napjával valóban kikerült a vagyon elleni bűncselekmények közül, ugyanakkor hasonló tényállással bekerült a Btk. 400. §-ába, azaz a pénzmosás törvényi tényállása alá. Idézte az e rendelkezéshez fűzött jogszabályi indokolást. A vagyoni érdeket szolgáló járulékos bűncselekmények törvényi tényállása nem került ki a Btk.-ból, hanem büntetőpolitikai okból átkerült egy másik fejezetbe azzal, hogy az Adóig. vhr. 87. §-a mindkét érintett fejezet kapcsán lehetővé teszi a becslés szabályainak az alkalmazását, ezért nem megalapozott a felperes kereseti hivatkozása.

[10] A feltételeknek a gyanúsításkor kell fennállnia, felperes értelmezése szerinti esetben a jogpolitikai céllal ellentétesen kerülne ki az Adóig. vhr. hatálya alól az a személyi kör, akik még a korábbi és nem az új törvényi tényállás alapján kerültek gyanúsításra. A felperes által hivatkozott AB döntésből sem következik ez a felperesi értelmezés. Alaptalannak tartotta azt az érvelést is, hogy az elsőfokú adóhatóság jogsértően nem minősítette a felperes eltitkolt jövedelmét, mert mivel eltitkolt bevételről van szó, annak jellegére figyelemmel nem lehetséges a forrás jogcímének a megállapítása. Leszögezte, hogy a bevétel megosztás szabályainak alkalmazása kapcsán a felperes a jogszabályi rendelkezéseket helytelenül értelmezi. Előadta, hogy az Adóig. vhr. 87. §-ának helyes értelmezése szerint a vagyongyarapodás forrását fő szabályként úgy kell tekinteni, hogy azt az adózó az

adómegállapításhoz való jog elévülési idején belül szerezte. Mivel a bank a belépéseket nem regisztrálja hitelesen, nem bizonyította a felperes azt az állítását, hogy a Bank Bank Zrt.-nél talált összeg kapcsán 2015. január 14-ét követően a széfet nem látogatta. Abból pontosan az következik, hogy bármikor, utólagos ellenőrizhetőség nélkül látogatható a széf. Azt a hivatkozást pedig, hogy az összeget az adómegállapításhoz való jog elévülési idején kívül szerezte, a felperesnek kell közokirattal vagy egyéb, a jogszabályban meghatározott módon igazolnia. Ilyen okiratot a megelőző eljárás során nem bocsátott rendelkezésre. Annak az előadásának sincs jelentősége, hogy honnan származik az ott talált pénz, mivel a forrását kizárólag a jogszabályban meghatározott módon bizonyíthatja. Az elsőfokú adóhatóság a felperest megfelelően tájékoztatta a becslés szabályainak az alkalmazásáról, valamint a bizonyítási lehetőségekről is, ezért a felperes nem volt elzárva jogainak gyakorlásától.

[11] A ne bis in idem elvének sérelmével kapcsolatban rögzítette a bíróság, hogy a büntetőügyben eljáró bíróság a bűncselekményből származó készpénzre vonatkozóan rendelhet el vagyonekmozgást. Ezzel szemben az adóigazgatási eljárás során az adóhatóság a felperes eltitkolt jövedelmét tárta fel és annak adójogi következményeit állapította meg. A jogviszony ezért nem azonos, így a kétszeres értékelés tilalma sem merülhet fel.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[12] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte azzal, hogy a Kúria a felperes keresetének adjon helyt, vagy a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és az alperest kötelezze új eljárás lefolytatására.

[13] A jogerős ítélet sérti álláspontja szerint az Adóig. vhr. 87. § (1)-(3) bekezdését, az Air. 58. § (1) bekezdését és 99. §-át, az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdését, 40. cikkét és 28. cikkét, ellentétes továbbá az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában és a 3130/2022. (IV. 1.) AB határozatában, a IV/3266-19/2021. számú határozatában foglaltakkal és a Kúria Kpk.39.532/2022/3. számú precedensképes határozatával.

[14] Előadta, hogy a jogértelmezés alkotmányos korlátain túlterjeszkedő bírói jogértelmezés az Alaptörvény rendelkezéseivel ellentétes és contra legem értelmezés. Hivatkozott az arányos közteherviselés elvére. Előadta, hogy az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában, majd számos határozatában vizsgálta részletesen azt a kérdést, hogy mely esetekben eredményezheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét az eljáró bíróság Alaptörvény biztosította értelmezési tartományon túlnyúló és ezáltal önkényessé váló döntése. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 3130/2022. (IV. 1.) AB határozatának [21] pontjára és idézte a 23/2018. (XII. 28.) AB határozat indokolását.

[15] Idézte az Alkotmánybíróság IV/3266-19/2021. számú határozatának [23], [24] és [25] pontját.

[16] Szerinte a jogerős ítélet ellentétes a Kúria Kpk.39.532/2022/3. számú precedensképes határozatával, amely az Alkotmánybíróság IV/3266-19/2021. számú határozatát realizálta. Megismételte a keresetében kifejtett jogi álláspontját, miszerint a megbízólevél kiállításának időpontjában a Btk. XXVI. fejezete már nem tartalmazta a korábban a Btk. 379. § (1) bekezdésében büntetni rendelt gazdaság bűncselekményét. A Btk.-nak a társhatóság szignalizációjánál és a megbízólevél kibocsátásának időpontjában egyaránt hatályos 2021. május 14. - 2021. július 7. és 2021. július 8. - 2021. december 31. között hatályos jogszabály szövege szerint a Btk. XXVI. fejezetén túl a XXVIII., XXIX., XL., és XLI. fejezeteiben sem rendelte büntetni az gazdaság bűncselekményét, mert az csak 2020. december 31-ig volt a Btk. Általános részében büntetni rendelt bűncselekmény. Az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése egyben garanciális rendelkezés is. A kizárólag szó minden lehetséges további jogértelmezés

lehetőségét kizárja. A megbízólevél kibocsátásának időpontjában kell fennállnia a Btk. XXXVI. Fejezetében szabályozott bűncselekmény megalapozott gyanújának a vizsgálni kívánt adózóval szemben. 2021. július 12-én az akkor hatályos Btk. XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében meghatározott bűncselekmények között nem rendelte büntetni az gazdaság bűncselekményét.

[17] Irreleváns, hogy a Btk.-t módosító 2020. évi XLIII. törvény indoklása szerint 2021. január 1-gyel az gazdaság bűncselekmény törvényi tényállása beolvasztásra került a pénzmosás törvényi tényállásába, mert az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének értelmezésénél kizárólag a bűncselekmény nyomozóhatóság által a gyanúsításban megjelölt, Btk. különös részi minősítését veheti figyelembe az eljáró hatóság, ez pedig az gazdaság büntette. Ez a szemlélet figyelmen kívül hagyja a büntetőeljárásban a büntető törvénykönyv időbeli hatályára irányadó anyagi jogi szabályt. Idézte e körben a Btk. 2. §-ához fűzött Kommentár szövegezését. Utalt a 2/2022. (II. 10.) AB határozat [32]-[36] pontjára és idézte is azokat előadva, hogy az ítélet bírói indokolása az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése részét képező hátrányt okozó visszaható hatályú jogalkotás, illetve jogalkalmazás tilalmába ütközik.

[18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

[19] Kifejtette, hogy felperes ellen a büntetőeljárás 2021. január 1. előtt indult az akkor hatályos Btk. 379. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő gazdaság büntettének megalapozott gyanúja miatt, az adóhatósági eljárás megindítására pedig a nyomozók megkeresésére valóban 2021. év során került sor. Ez azonban nem teszi jogszabálysértővé az eljárást két oknál fogva sem. Az egyik ok az, hogy az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésében szabályozott fenti feltétel vizsgálata során abból a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanúból kell kiindulni, melyet a nyomozóhatóság a gyanúsításkor hatályos (jelen esetben a 2021. január 1-je előtti) Btk. alapján közöl a gyanúsítottal. Mivel felperes esetében ez az gazdaság büntette volt, mely az akkor hatályos Btk. XXXVI. fejezetében került szabályozásra, az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésében megkövetelt bűncselekményi gyanú felperes esetében fennállt.

[20] A másik ok az, hogy a 2020. évi XLIII. törvény indokolása szerint 2021. január 1-jével azért került hatályon kívül helyezésre az gazdaság, mint önálló bűncselekmény törvényi tényállása, mert az beolvasztásra került a pénzmosás bűncselekményébe, mely a Btk. 40. § [tehát az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésében szintén felsorolt] fejezetébe tartozik.

[21] Ezért a vagyonosodási vizsgálat lefolytatása jogszerűen történt, az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésében megkövetelt feltételek fennálltak. Nem contra legem jogértelmezés az elsőfokú bíróság jogértelmezése és nem sérti az Alaptörvény 28. cikkét sem. A vagyoni érdeket szolgáló járulékos bűncselekmények törvényi tényállása tehát nem került ki a Btk.-ból, hanem büntetőpolitikai okból átkerült egy másik fejezetbe, amely kapcsán is lehetővé teszi a becslés szabályainak alkalmazását az Adóig. vhr. 87. §-a. A bíróság e körben is helytállóan rögzítette, hogy a jogpolitikai céllal ellentétesen kerülne ki az Adóig. vhr. hatálya alól az a személyi kör, akik még a korábbi és nem az új törvényi tényállás alapján kerültek gyanúsításra. Nem alapos a visszaható hatályú jogalkalmazásra történő hivatkozás sem, mert nem történt a Btk. 2. § (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétes jogalkalmazás.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[23] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre, vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak. A Kúria jogerős ítélete

– a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretein belül vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[24] A Kúria hangsúlyozza, hogy az adóhatóság a személyi jövedelemadó tárgyában folytatott adóellenőrzés során kizárólag abban az esetben alkalmazhatja a vagyongyarapodási vizsgálat során a becslést, mint bizonyítási módszert, ha a Btk. XXXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL., és XLI. fejezetében meghatározott bűncselekmény gyanúja a nyomozó hatóság részéről fennáll. A becslés módszerének, mint vizsgálati módszer és eljárási rezsím alkalmazásának ez az egyik - az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdésében meghatározott - feltétele.

[25] A fennálló gyanúról az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdésében felsorolt Btk. fejezetben meghatározott bűncselekmény kapcsán az adóhatóságot nem terhelte tényállás tisztázási kötelezettség a körben, hogy a nyomozóhatóság büntetőjogi értelemben megfelelően minősítette-e a tárgyi cselekményt, a büntetőjogi minősítésre nem rendelkezik hatáskörrel az adóhatóság. A becslés módszere alkalmazása szempontjából, azaz adójogi szempontból annak van jelentősége, hogy a nyomozóhatóság a megkeresésében olyan bűncselekmény gyanújáról tájékoztatta-e az adóhatóságot, amely az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdése alapján a becslés módszerének alkalmazását lehetővé teszi (a Btk ott meghatározott fejezetében szerepel). Az adóhatóság a nyomozóhatóság tájékoztatásában foglaltakat veszi alapul, ahhoz kötve van. Az elsőfokú bíróság – felülvizsgálati kérelemmel támadott megállapításában - azt fogalmazta meg, hogy a gyanú fennálltakor kell, hogy a bűncselekmény az adott Btk. fejezetben szerepeljen. Ez valójában azt jelenti, hogy a nyomozás az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdésében felsorolt Btk. fejezetben meghatározott bűncselekmény, orgazdaság gyanúja miatt indult. Ez a tájékoztatás tehát köti az adóhatóságot eljárása során, ezért a becslésnek, mint eljárási rezsím alkalmazásának ez a - az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdésében meghatározott – feltétele fennállt, amit az elsőfokú bíróság jogszerűen állapított meg.

[26] A Kúria utal arra, hogy az Alkotmánybíróság a IV/3266-19/2021. számú határozatában azzal kapcsolatban foglalt állást, hogy az ott eljáró bíróságok az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdése által érintett személyi kört Alaptörvény ellenesen kibővítették. Ennek az alkotmánybírói határozatnak a következményeként hozta meg a Kúria az alkotmányjogi panasz orvoslásának eljárási eszközeként a Kpk.39.532/2022/3. számú végzését, amellyel a jelen ügytől eltérő, a hivatkozott alkotmánybírói határozat tárgyát képező kérdéskörben foglalt állást. A Kúria Kpk.39.532/2022/3. számú végzésével érintett ügy és a jelen ügy között az ügyazonosság nem áll fenn, figyelemmel a Kúria Jpe.II.60.030/2023/11. számú határozatára is, tehát nem állapítható meg a jogkérdés szempontjából releváns hasonló tényekre alapuló ügyazonosság és a jogkérdésben sem állapított meg hasonlóságot a felülvizsgálati bíróság. A két ügy közös pontja az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdésének alkalmazása, de eltérő tényállás mentén.

[27] Ugyanígy nem tudott megállapítani a Kúria a felperes által hivatkozott, a jogértelmezés alkotmányos korlátain túlterjeszkedő, avagy contra legem bírói jogértelmezést, illetve az elsőfokú bíróság részéről önkényes döntést. A törvényszék jogértelmezésével a Kúria egyetért a fentiekben kifejtettek szerint és hangsúlyozni kívánja azt is, hogy a Btk. 2.§ (1) bekezdésére és e körben a 2/2022. (II.10.) AB határozatra történő hivatkozás a felülvizsgálati kérelemben szintén megalapozatlan, mivel a büntetőjog szerinti visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma a jelen ügyben eldöntendő, adójogilag releváns jogértelmezési kérdés szempontjából nem bír jelentőséggel.

[28] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121.§ (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

Becslés akkor alkalmazható, ha a nyomozóhatóság megkeresésében olyan bűncselekmény gyanújáról tájékoztatja az adóhatóságot, amely az Adóig. vhr. 87.§ (1) bekezdésében szerepel.

Záró rész

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115.§ (2) bekezdése alapján irányadó, Kp. 107.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson határozott.

[30] A Kúria felülvizsgálati illeték viseléséről vonatkozó rendelkezése az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. Törvény (a továbbiakban: Itv.) 39.§ (1) bekezdésén és 50.§ (1) bekezdésén, továbbá a Kp. 35.§ (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 101.§ (1) bekezdésén és 102.§ (1) bekezdésén alapul. Az illetékfizetési kötelezettség esedékességére az Itv. 78.§ (4) bekezdése az irányadó.

[31] A pervesztesség folytán a felperes köteles az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére a Kp. 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdésére tekintettel, melynek összegét a Kúria az alperes által felszámítotthoz képest mérsékelten állapította meg a kifejtett munkával arányban, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (5) és (6) bekezdése alapján.

[32] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116.§ d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. február 13.

dr. Darák Péter s.k.
a tanács elnöke

dr. Demjén Péter s.k.
előadó bíró

dr. Márton Gizella s.k.
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
bíró

dr. Stefancsik Márta s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő